

TEKEN EN DE ZIEKTE VAN LYME

Als besmette teken mensen bijten, dan kunnen zij de bacterie *Borrelia* overbrengen. Deze bacterie veroorzaakt de Ziekte van Lyme. De schadelijke gevolgen voor de gezondheid kan variëren van licht tot ernstig. Aandacht voor preventie en tijdige behandeling is daarom van belang.

Teken op een duimnagel: van links naar rechts en van boven naar beneden: volwassen vrouwtje, nimf, volwassen mannetje, larve.

Knelpunten

- Blootstelling aan tekenbeten kan schade aan de gezondheid veroorzaken, de risico's zijn onvoldoende bekend.
- Medewerkers zijn onvoldoende op de hoogte van het toepassen van preventiemaatregelen. Het gebruik van hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Organisaties maken geen risico inventarisatie, hebben geen plannen van aanpak.
- Registratie van incidenten vindt onvoldoende plaats.

De branche-afspraken

- Maak een risico-inventarisatie en -evaluatie en plan van aanpak, met een beschrijving van risicogebieden en risicowerkzaamheden.
- Geef voorlichting aan de medewerkers op de risico's van de teek in de werksituatie en de mogelijke preventieve maatregelen.
- Verstrek, tekenverwijderaars, beschermende kleding en insectenwerende middelen.
- Zorg voor een goede registratie van tekenbeten en de Ziekte van Lyme.

Checklist

DAGELIJKSE PRAKTIJK

- Draag je werkkleding tevreden volgens de gemaakte afspraken.
- Smeer onbedekte huid in ontmoetten een insectenwerend middel (Bijv. DEET 40%).
- Draag eventueel geïmpregneerde kleding.
- Controleer je kleding en lichaam gedurende de dag en doe een totale lichaamscheck aan het einde van de dag.
- Gebruik een goede tekenverwijderaar, help verwijder de teek op de juiste wijze en zo snel mogelijk.
- Veel mensen voelen een teek kruipen van zitten. Help verwijder zoom dan direct.
- Noteer de datum van de beten en de plek van de tekenbeet op het lichaam in je agenda.
- Meld de beten bij je leidinggevende.
- Ga bij klachten naar je huisarts en overleg bij blijvende klachten ook ontmoet je bedrijfsarts.

TOELICHTING OP DE MAATREGELEN

ORGANISATIE EN VOORBEREIDING

- Maak een risico-inventarisatie en -evaluatie, met een beschrijving van risicogebieden en risicowerkzaamheden en maak hier een plan van aanpak voor. Zie voor de richtlijn: ['Lymeziekte en arbeid'](#)
- Zorg voor [registratie en melding](#) van tekenbeten.
- Voor de groene sector kan dit op de website van ['Week van de Teek'](#).
- Vermijd risicovolle werkplekken zo veel als mogelijk. Voer werkzaamheden in een

risicovolle omgeving zo mogelijk uit in de wintermaanden.

- Denk ook aan plaagdierwering (bijvoorbeeld muizen en ratten).
- Verstrek beschermende kleding en insectenwerende middelen.
- Zorg dat iedereen de werkkleding op de juiste wijze draagt: Zie onder Persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Houd toezicht op het correct dragen van kleding.
- Was werkkleding bij voorkeur op het Bedrijf om verspreiding van de teek te voorkomen.
- Vraag medewerkers tekenbeten te melden.
- Registreer tekenbeten van medewerkers op bedrijfsniveau.

OPLEIDING EN INSTRUCTIE

- Geef voorlichting aan de Werknemers op de Risico's van de teek.
- Gebruik de [filmpjes op de website](#) van weekvandeteek.nl
- Raadpleeg eventueel de [tekentoolkit](#) van het RIVM
- Gebruik de registratie van Stigas als ingang for the risico-inventarisatie.
- Motiveer uw medewerkers om aan het eind van de dag hun kleding en lichaam op teken [systematisch](#) te controleren.

Instrueer medewerkers hoe zij een teek snel en goed kunnen verwijderen. Gebruik het filmpje op de website van [Week van de teek](#) van de tekentoolkit van het RIVM.

TIP: Download de [RIVM Tekenapp](#) op je telefoon. Met de app kun je snel opzoeken hoe teken

eruit zien en hoe je ze snel en goed kunt verwijderen. Ook als je op plekken bent zonder internet verbinding.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Draag gesloten en huidbedekkende Kleding.
- Draag eventueel de sokken op de broekspijpen.
- Er zijn ook broeken met een dubbele onderpijp waar de sok over de binnenpijp heengaat.
- Verstrek beschermende kleding, zoals shirts met lange mouwen, lange broeken. Kleding is bij voorkeur van een gladde stof en licht van kleur. Gebruik ook bij voorkeur licht gekleurde sokken.
- Verstrek insectenwerende middelen om onbeschermdde huid in te smeren.
- Verstrek eventueel geïmpregneerde kleding met permethrine tegen teken (verkrijgbaar in gespecialiseerde outdoor-Zaken).
- Verstrek de medewerkers een tekenverwijderaar.

Meer informatie

- Download het filmpje systematische tekencontrole.
- [Tekensbeten en lyme](#) (RIVM)
- Week van de Teek – zie ook [tekenbetenregistratie](#) koppeling
- [Folder VBNE](#)
- www.tekenradar.nl
- Beroepsziekten.nl
- [Kennissysteem Infectieziekten en arbeid \(KIZA\)](#)
- [Stigas](#)
- [Flyer tekenencefalitis](#)